

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, December' 21-dikén, 1824.

Spanyol Ország.

Mai ujságlevelünkben sok hasznát fogjuk venni a' Párisi Csillagnak. Vittoriaból a' következőket közli ezen ujság November' 28-dik napjáról: —,

„Szaksoniai Maximilián ő K. Herczegsége a' leányával Amalia Princzaszszonnyal Nov. 27-kén ide megérkezvén nagy tisztelet-tétellel fogadtatott. Ma reggeli 8-czaddél órákor elébb a' maga gyontató papjától halgatott misét. Azután 9 órákor leányával egyetemben a' Sz. Mihály' templomába ment mischalgatásra. Ő Királyi Herczegsége semmi éjjeli inneplésekben meg nem egygyezett vala, melyre nézve nagyon véletlenül lepetett-meg azon tisztelet-tételek által, mellyeket a' város tette vala fogadtatására. Az ezen városbeli Királyi Önkéntvállalkozottak' Regementje' papja Deák beszédet intézett ő Királyi Herczegségéhez, melyben kinyilatkoztatta, hogy melly nagy buzgósággal kívánja ezen Regement, hogy ő K. Herczegsége az Absolutus, a' semmi határok közzé nem szorított hatalmú Királyért és a' Religióért, áldozatott tegyen. Ezen ohajtást ekképpen fejezte-ki a' Magistrátus, midőn ő Királyi Herczegsége onnét 10 óratájban tovább indult: „Minket állhatatos reménség „taplal az eránt, hogy Királyi Herczegsége nek Spanyol országba lett érkezése „nem keveset fog tenni arra, hogy ezen „városnak az a' sok izbe kinyilatkoztatott „ohajtása betelyesedést érhessen, hogy a' „maga nagyon szeretett Királyát az ő thronusának olly telyes békességes birtoká-

„ban lenni szemlélje, mint azt a' maga „Öseitől örökös birtokul által vette, tud- „millik, minden törvényhozó Kamarák 's „minden Constitúzió nélkül, és úgy, hogy „ahoz semmi olyan ne járuljon, a' mi a' „Fejedelmi hatalmat akár mi fogás vagy „szín alatt a' maga jusainak telyes volta- „ban megszoríthatná. Ezekben határozód- „nak Princz ezen hűséges város lakosai- „nak legelevenebb ohajtásaik, kiknek szí- „veiket legtisztább szeretet égeti azon Ki- „rály és Királyné eránt, kik a' magokhő- „si töredelmességgel való szenvedések 's „egyéb tulajdonságaik által az egész nem- „zetet hámulásra indítottak.“

„Mint hogy a' Liberálisok (így folytat- „ja szavaikat a' Csillag) azt hirtelik, hogy „ezen Princz majd azon fog iparkodni, „hogy a' Királyt reá vegye, hogy a' Spa- „nyol népnek Képviselei Országlás' mód- „ját adjon, ezen hírnek eloszlattatására „nézve tehát az Absolutus Királyi Or- „száglásnak barátjai minden városokban, hol „a' Princz Madrid felé által utozik, olly „Nyilatkoztatást fognak ő Királyi Herczeg- „ségének benyujtani, mint a' Vittoriai Magis- „tratus benyujtott. A' Biskayai Tisztikarólá 's a' Bilbaói Királyi Önkéntvállalkoztaknak is egy Követsége, illy nyilatkoztatásból ál- „ló köszöntéssel jelentek-meg a' Princznel. „A' Királynak köszvény miatt való szenvedéseit némelly rososz gondolkodású embe- „rek igen nagyitra hirtették-ki: holott igaz „az, hogy az ő Felsege fájdalmait a' körösz- „bogarakkal való gyógyítás nagyon megkön- „nyebbitette.

A' Francia seregek (ezeket is a' Csillag írja) már Dec. 1-ső napján mind oda hagyták volt Madridot, csak egy Helvetus 's egy Francia Regiment maradtak ott, de ezen Francia Regiment is azonnal el fog onnét indulni, mihelylest még egy Helvetus Regiment melyről márirtak, hogy Bayonnéből, hol eddig kvártélyban volt, Madrid felé útnak indult, oda meg fog érkezni. A' Francia ármádának útja úgy látszott elintéztetve lenni, hogy annak fő hadi szállása Dec. 20-dik vagy 21-dik napjára Vittoriába érkezék. T o l o s á n már több Francia szállítványok által jöttek, a' mellyek Francia ország felé közelgetnek. Egész mars-útjokat lo írja a' fenn-nevezett Csillag a' Fr. Ország felé útnak lévő Fr. Regimenteknek, minden csoportokat az azokban találtató embereknek száma szerént meghatározván, hogy melyik mikor és hova érkezik-meg. (Ezt mind ide nyomtatatni, unalmára lenne olvasóinknak).

Svédzia és Norvégia.

Stockholmból illy tudósítást tettek közönséggé a' Német levelek November 20-dik napjáról azon történetre nézve, hogy a' Király a' maga fíját a' Norvégiai Vice-Királyt, Stockholmba vissza hívta: —,

„A' Királynak azon rendelése, melly szerént a' Koronaörökös Princzet Christiániából vissza hívatta, olly gondolatokra szolgáltatott alkalmatosságot, a' mellyekre nézve jó leszen a' dolgot a' maga valóságában a' közönség' elejébe terjeszteni. Az egész dolog ennyiben áll: A' Norvégiai Storhing (Diéta) a' mult Febr. 9-kére a' Helytartó Gróf Sandels által a' Király' nevében összehívattatván, a' Király még azon hónapban a' Koronaörökös Princzet Norvégiai Vice-Királyá nevezte, annyi időre, a' meddig ő Felségének tet-

szeni fogna. Még azon hónapban 13 törvényjavallásokat terjesztetett Király ő Fige a' Storhing' elejébe megfontolás végett, mellyeket a' Storhing azonnal Biztosság' elejébe útasított, hogy adja azokról vélekedését. Ez megésvén a' Storhing ezen törvényjavallásokat Május 22-dik napján mind vissza vetette, 's eszelekedetének okait írásba tévén, feladta.

„A' mi a' Status' költségei dolgát illette, egyebek közt a' Királyi Udvar' 's a' Koronaörökös Princz' Udvara' költsége is, t. i. a' Vice-Királyi Udvartartásra való, 's még ezen kívül egy különös summa, meghatározottak. Augustus 4-dikén egy Emlékeztető Irást adatott által a' Király Státustanácsos Falbe úr által a' Storhingnek, melly által azon indító okok, mellyekre nézve ez a' Királytól jóvaltatott 13 törvényeket vissza vetette, megczéfolattak. Hanem a' nélkül, hogy a' Storhing ezeket további megfontolás alá vette volna, a' Koronaörökös Princz a' Gyűlést berekesztette 's a' Képviselőket eloszlatta. Végezetre mind ezelt után a' Király a' Koronaörökös Princzet egy Oct. 21-kén tett Határozás által Norwégiából a' Vice-Királyságból végképpen vissza hívta, 's helyébe Gróf Sandelst ismét Királyi Helytartó'á nevezte. Ez szerént a' Koronaörökös Princznek Vice-Királysága csak héthónapokig tartott.

„Ennyiben áll a' dolog' folyamata, mellyet következésképpen annak, a' ki ezen történetről itélni akar, szeméi előtt kell hordozni. Tudniillik midőn a' Király a' Princzet Norwégiai ott-lakó Vice-Királyá nevezte, Országa' belső Politikájának egy személyes nagy áldozatot tett, mivelhogy ő Felsége a' maga fíját minden élő emberek felett szerette, 's a' véle való társalkodás ő Felségének azolta, hogy a' Koronaörökös Princz a' nagy nyajaskodással azt a' tehetséget össze csatolta, hogy az atya és fiú között való összezatolódást a' maga jelenléte még szorosabban össze

kösse, leg nagyobb szükséggé lett vala. Azonközben Király ő Felsége mindentkészs vala megtenni, hogy két országait egymáshoz nem csak minden formákra nézve egygyesíthesse, hanem hogy Státusai között az egygyiket (Norwégiát) Európának egyéb Státusaihoz képpest olly Constitutziói talpköre helyheztothesse, 's néki olly intézeteket adhasson, hogy országainak leg becsesebb hasznai egészen bizonyos lábra állíthassanak.

„A' Király 1821-ben midőn a' Norwégiai Storling Christiániában a' maga alkori gyűlést tartotta, különös tapasztalásokat tévén, bámulással vette észébe, hogy jó belátású embereknek illy méltóságos gyűlésében olly gondolkodások formalódtak vagy fejtődtek ki, mellyeket a' Státusoknak közönségés régulájiktól való kifogásoknak lehetett tartani. Láta, hogy azon tagjai a' Storhingnak, kik a' nemesség-képet viselték, a' tulajdon magok eltöröltéssekre voksoltak. Kéntenítettett megjegyezni, hogy egy talám a' maga ujsága miatt jó erányba nem vétettét tekintet még azon képzetekkel is ellenkezőleg dolgozék, a' mellyeknek egy Constitutziós országban valóságos talpkő gyanánt kellene szolgálni.

„Király ő Felsége azt várta, hogy az idő a' tekinteteket illendően meg fogja világosítani, 's ezen várokozást a' folyó esztendőnek közepéig kiterjesztette, a' midőn is a' Storhingnek össze kelle hívattatnia. A' Király a' maga jó akaratjának legnagyobb bizonyosságait akará Norwégia eránt mutatni, reménlvén hogy a' maga illy sok kellemetességeikkel felruházatott fia jelenlétének a' Storhing' tagjaihoz valamelly jó befolyása fogna lenni. Úgy látszott, hogy a' fő várostól fogva a' legkissebb helységig mindenek érzették azt a' nagy személyes áldozatot, mellyet a' Király a' maga fiának odaküldése által, Norwégiának tett. Egygyenként vétette a' Követek is illendő

érzékenységgel fogadták ezen jótételt. Azt lehetett gondolni, hogy a' Storhing a' Királynak és minden Európai Régenscknek kívánságaikhoz csatolván magát, helybe fogná hagyni 's meg fogná határozni azon intézeteket, a' melly csak egygyedül tehetnék azt, hogy Svétzia és Norwégia egy Fő alatt valóságos módon össze csatoltassanak, 's csak egygyedül szolgálhatnak arra való kezessegül, hogy a' két egygyesült országok az Európai egyéb Státusok között illendő helyet foglalhassanak. Fájdalom, hogy ezen reménségek Május 22-dik napján keservesen megesalattatának.

„A' Storhing nem csak azon főbb feltételeket, mellyeknek a' Constitutzióhoz legnagyobb befolyással kell vala lennick, hanem azokat is mind vissza veté, a' mellyek csak a' dolgok jobb módon lehető folytathatására való lettek volna. A' jóvallott 15 törvényeknek főbb tárgyai ezek valának: Az a' Királyi elsőségi jus, hogy a' Storhinget, mikor tejszik elosztathassa, 's az ujj Képvisezőknek választatását megrendelhesse; a' Vétóra és azon Határozásra nézve, hogy a' Storhing' Végzéseinek, ha azok három egymás után következett Storhingek által helybchagyatnak, a' Királyi Sanktzóra ne legyen szükség, a' 79-dik és 81-dik Czikkelyeknek eltöröltetése; végeztetre egy ujj Nemességnek felállítatása. Ha fontolás alá vesszük, hogy egy Státus, a' melly 150 esztendőnek lefolyta alatt a' Leg-abszolútusabb Hatalom alá vala vettetve, 's a' mellyet csak egy ujj Királynak engedelmei részesítettek illy nagy hasznokban; 's ha fontolás alá vesszük, hogy egy illy Státusnak Képvisező Gyűlése azt a' nyilatkoztatást teszi, hogy ő azon Extremumion, melyre által lépett, minden emberi tekintetek szerént a' maga tulajdon kárára meg akar maradni, csak azért, hogy az ő Fejedelme talám a' maga Országlásának kezdetében, eránta igen nagy bizodalommal viselletett: így senki-

nek nem tűnhet igen nagyon szemébe az, hogy a' Király, kivált midőn a' Storhing' indító okai illy könnyen megczáfoltathattak, annak Május' 22-dikén tett végzése miatt megszorodott, mint hogy ha azt gondolóra vesszük, hogy az ő Felsége Jovallásait a' Storhing egyszeriben mind vissza vetette, egyebet nem szollhatott ő Felsége, hanem hogy ezen Gyűlés legkedvezőbbben ítelve is a' Királyi czélzásoknak jó indulatból lett származását nem tudta megvizsgálni. Sőt kitarthatná hibás vélekedésnek azt, hogy ha talán a' Király a' Storhing' végzésében azt látta volna, hogy ezen Gyűlés az ő Felsége czélzásai-ba nyilvánosságos bizodalmlanságot helyeztet!

„A' Király' beszédében mindazáltal, mellyel a' Koronaörökös a' Storhing' üléseit Aug. 9-kén berekesztette, semmi nyoma nem találtatik annak, hogy a' Király így gondolkozna: sőt inkább azt nyilatkoztatta ki ő Felsége, hogy a' Storhingnek azon jó indulatjával, mellyet ezen tanácskozásai-ban kimutatott, meg legyen elégedve, csak azért való szomorkodását fejezték ki, hogy az ő Felsége által már az 1821-dik esztendőben a' 79-dik cikkelynek megváltoztatására 's az absolutus Vétóra nézve tétetett Jovallások a' folyó esztendő béli Storhing által helybe nem hagyattak; a' mellynek okát ő Felsége nem is abban találta fel, hogy talán a' Storhing magát ő Felségének ellene szegezni kívánta volna, hanem inkább abban, hogy a' Constitúción illy hamari változást tenni, a' Storhing talán félelmeskedett. Reméltette ő Felsége, hogy a' Királynak későbbre a' Storhing elejébe Státustanátsos Falbe úr által beadatott magyarátatja, az innét eredett kétségeskedéseket el fogja osztatni.

„A' Norwegiai Storhingek közönséges 5—4 esztendőknél lefolyta alatt szoktak egyszer öszzesze hívatatni. Így hát még né-

hány esztendők fognak éltelni addig még ismét öszzesze fog gyülekezni. A' Svétziai népnek az a' kívánsága, hogy ezen esztendők alatt a' Koronaörökös Princzet a' maga kebelében szemlélhesse, igasságos, és ezt igasságos jus szerént meg is kívánhatja, mint hogy a' Király' birtokainak főbb-résztét ő teszi. A' Király' a' Svétziai nép ezen kívánságának igasságos voltát megemerte, a' melly különben is igen természetesen megegykezett az ő F. g. atyai indulatjával. Ez az oka, hogy a' Koronaörökös Christianiából Stockholmba haza hívassa.

„Ha ezen visszahívásból hibás gondolatok származhattak, ennek bizonyosan semmi helyes fundamentuma nem leszen. A' Koronaörökös Princzet a' Norvégia nemzet valósággal nagyra becsülte és szerette. Senki kétségbe nem hozza az ő Ország-lási foglalatosságokra való megerítését a' azon Státusok eránt viseltető egyenességet 's hűségét a' mellyeken valaha ő országolni fog. Sem a' helyheztesési környüllás sem a' Storhing' határozásai nem okozták azt legkissebb tekintetben, hogy a' Norvégiai Vice-Királyságot letenni kívánja. Egyedül csak szeretett atyjának és Királynak akart engedelmeskedni, 's a' Norvégiai nemzet eránt viseltető hűséget szívében fenntartván, azt Svétziába épségben vissza hozta.“

Portugallia és Brasilia.

Brasiliának most ennyi hadi hajóji vagynak használható állapotban: Dom Pedro línea hajó; Piranga, Retheroy, Paraguassa, Imperatrice, fregátok. Cariaco, Massaio, Bahía, Caramaru, Liberal, hadi Sloopok. Guarani, Cacique, Maranhao, Bahía, Carvallo, Independentia - o - Morte, briggek. Caridade, Harmonia, Anima-Grande, szállító hajók. Ennek felette vagnak feles számú hadi Schoonerjei, Sloop-

jai, és ágyús csájkáji. Montevidéóban is ragynak két briggjei.

A' Brasiliai Császár egy Végzést hirdettetett-ki, melly által meghatározta, hogy birodalmának nagy kiterjedéséhez képpest elegendő népe nem lévén arra, hogy hadi hajóit szükséges emberekkel kívantató módon megralkhassa, ennek utánna az olly Sldávok (rabszolgák) is bevétessenek a' Császári hajókon való szolgálatra, a' kik már a' kereskedő hajókon magoknak e' végre elégséges tudományt és gyakorlást szeruztek, de olly határozással, hogy eddig volt Uraik a' Császári kassából illendő módon kielégíttessenek.

Ezen Végzése a' Brasiliai Országlószéknek nem kedves Portugalliának, mint ezt nyilván mutatja egy Hirdetés, mellyet a' Lisbonai ujjságlevelék e' napokban kiadtak, és a' melyben ezek mondatnak: —

„Mint hogy mi Brasiliának népességét jól esmerjük, a' melly a' maga vidékének kiterjedéséhez képpest a' föld' kerektségén a' legkevesebb, chez képpest azt is jól által látjuk, hogy a' Brasiliai Országlószéknek nincsen annyi embere, hogy hajóit emberekkel úgy megralkhassa, mint kívantatna: csak azt nem láthatjuk által, hogyan lehet ezen Országlószék olly vígyázatlan, hogy ezen szükségében a' maga rabszolgáihoz folyamodjék 's ezeknek kezébe fegyvert adjon. Brasilia maga fogja idővel ezen nagy megvakulásnak gyümölsét aratni. Ha néki a' maga revolúziojának végrehajtása végett már most olly szüksége van, melly rossz állapotra fog ő a'kkor jutni, midőn valaha ezen rabszolgák fegyveres kézzel fogják tölle nem csak a' szabadságot vissza kívánni, hanem még az is eszékbe jut, hogy régi Uraiknak törvényeket szabjanak. Ezen fekete rabszolgák pedig annyival is veszedelmesebbek lesznek a' fejéreknek, hogy két annyin ragynak Brasiliaóban mint ezek, 's többire csak belőlök állanak minden mesteremberek és föld-

mivcesek. E' mellett egy illy tulajdonságú Ország mérészli Portugalliát hadakozásra meghívni! Ez észtelen cselekedet. Micsoda eszközökhöz fognak még a' Brasiliak akkor folyamadui, mikor egész hajós seregket fognak hadakozáshoz készíteni, ha már most egy kisded hajós csoportnak emberekkel való megralkására fekete emberekre, rabszolgákra, van szükségek, a' kiket pénzen vásárolni kényteleníttetnek! és micsoda patritismust micsoda vitézséget várhatni ezen gyáváktól, ha a' gondolóra vétetik, hogy ezek az emberek bizonynyal által fogják azt látni, hogy az ő szabadságoknak visszanyerésése sokkal bizonyosabb ügy, ha az ellenség őket elfogja, mint sem ha ők győzedelmeskednek ellenségeiken.

Nagy Bríttannia.

Az Anglusok egy idő olta azt a' jó szokást vették-fel, hogy hadi hajóikat csak az azokon találtató ágyuk' számáról nevezik, mint példának okáért azon ujj hajók, mellyeknek építtetését mostanság az Admirálitás a' Phymonthi hajó építő mivhellyen megparancsolta, így neveztetnek: „Szent György 120 ágyus; London 110 ágyus; Hisdostán 80 ágyus; Cerberus, Circe, Proserpina, Statira, Tigris 28 ágyusok; Daphne, Procupine 26 ágyusok; Seahorse; Hyacythe 18 ágyusok; Rolla, Reindrer, Savage, Saracen, Scorpió, és Skolark 10 ágyus hajók. Két mast, úgy mint az Ipregnabel, a' melly 104, és az Invincibel a' melly 74 ágyus, foldoztatnak.

Európában már három társaságok állottak-fel nagy summákkal, hogy Mexikóban az arany 's ezüst bányákat régi virágzó állapotjokra vissza állíthassák. Gyáníthatóképpen valami efféle kinezés hozott vala Londonban a' Váltópapirosokra nézve,

olly tüneményt elé, a' milyent ott rég' nem láttak. Ez a' volt, hogy a' Mexikói Váltó-papirosok' becese, melly addig 100 helyett 70 volt, egyszerre 700-ra hágott: 's ezt mi okozta? az, hogy valaki olly hírt tudott hitelessé tenni, hogy Mexikóban olly hegyet találtak volna, hol a' termés arany nagy darabokban feliszik a' nap alatt, úgy, hogy csak félkell onnét venni-

Anglus Oberst Congreve az Európai száraz földről Londonba visszaérkezvén, azt mondják, hogy egy nagy társaságot állított-fel a' végre, hogy Európának sok nevezetes városaiban a' gősz-szeszszel való-világosítást lábra állítsa, 's hogy már e' végre az Orosz birodalommal, Prusziával, Hannoverával 's Belgiomnak is több nevezetes városaival egygyezésre lépett volna. Curtis William, Artwod, és Spooner urak lesznek ezen rendkívül nagy intézetnek a' Bankósaik.

Török Birodalom.

Konstanczinápolyból ezeket irták November' 27-dik napján: —

„A' Kapudán Basa tegnap előtt a' Dardanelláktól ide megérkezvén ezen kikötőhelybe beceveze, a' hol minden hozzá illő tisztelet-tétellel fogadtatott, 's tegnap a' Nagy Vezér' elejébe bocsáttatván becsület-bundát adtak réá. Hogy Choszrew Basa a' szárazi sergek' fő vezére a' Császár' kegyelméből kiesett, meglehetős hittelességgel crössitk, 's mint hírlelik Abo-lobut Basa a' Salonichi volt Kormányozótétetett helylybe. Így hát a' Kapudán Basa' barátjai levének a' győzedelmesek.

„Tegnap bizonyos hír érkezett ide, hogy az Egyiptomi Vice-Király' fija Ibrahim Basa, minden kísézőjijel és az hoz-

zártartozó hadakozó és szállító hajókkal egyetemben, November' 8-dikán a' Budruni kikötőhelyből kivezvéen, evezését nem mint gondoltatott Morca fele, hanem a' Mamarissa vagy Maeri nevű öböl felé vette, hol a' Rhodus szigetével állaellenben lévő partok mellett megállapodott, 's vasmacskajit kihányta, hogy ott teleljen.

„A' Livadiában és Thessaliában folyó dolgokra nézve, a' Görögök olly tudósításokat vettek, hogy a' Törökök nem csak Zeitunit oda hagyták, hanem Larissán is túl nyomattattak: de ezen tudósítások nem valóságosultak-meg, hanem inkább úgy nyilatkozott-ki a' dolog, hogy azon vidékeken valami nevezetes verekedés sem fordult elé. Sőt mi azt is tudjuk mégpedig bizonyos küttöböl, hogy Derwisch Basa 12 ezer gyalogokkal és 8 ezer lovasokkal Hamannánál a' Spercheus déli partján a' Thermopylaktól nem messze lögerben felüdt.

„A' mi a' Görögök Országlószékének személyes megújittatását Napoli-di-Romaniában illeti, ez ott éppen most menvén véghez, azt jegyezhetjük-meg felölle, hogy Condurlotti, a' ki eddig a' Végrehajtó Hatalomnak Elölülője volt, ezen hivatalában tovább is meghagyatott. Maurokordató pedig, ki a' Törvényhozó Gyűlés béli Elölülősegeket néhány hónapok előtt letette vala, Ministerré neveztetett.

Orosz Birodalom.

Az olta hogy S. Pétersburg fenn-áll, három nevezetes kiáradásai történtek a' Néwa vizécnél. Az első történt 1755-ben October' 7-dik napján, midőn a' maga szokott állását 9 lábnyommal haladta felül a' víz. A' második történt 1777-ben. Ek-

kar 11 czóllal haladta felül a' víz az 1755-dik esztendőbeli kiáradást, és sokkal veszedelmesebb volt ennél, mint hogy 1777-ben hajnal felé 5 óratájban történt. A' harmadik kiáradás a' folyó esztendő Novembérének 19-dikén mind két előbbieneket felül haladta, mint hogy ekkor 15 lábnyomnyira és 4 tzolra hagott-fel a' víz a' maga közönséges állásán vagy folyásán felyül.

A' S. Petersburgból Nov. 27-dikén indult levelek szerint engedelmet adott a' Császár a' maga Udvari testőrzőjinek, hogy bizonyos időre való szabadsággal hazájokba elútozhassanak. Ő Felsége naponként folytatta a' szerencsétlen helyeken való megjelenést. A' szerencsétleneket vígasztalta, és segedelemmel gyámoltotta. A' víztől elborított Klasko nevű vaslábrikában az árvíz után 150 embert találtak halva, és 107-tet semhóltan sem életben nem találtak.

Az egész városban elveszett emberek számát még most se tudták, 's némellyek hozzá vetve 5000-re, mások 8000-re is számlálták. Az egész kárvallást némellyek 100, mások 200 millió Rubelekre számlálták. Hogy áradástól lehetne félni, már 18-diknek estvéjén jelentették az Admirálisi épület tornyára kitétetett lámpások: hanem ezen jeladás, mint hogy a' Néwa illy ritkán szokott a' partjai között kicsapni, figyelemre se vétetett, 's azon egész éjszaka nem is nagyon áradott-meg, hanem csak 19-dikben reggel kezdett partjai között kicsapni, 's némellyek még ekkor is csak nevték a' gyalogok bajlódását az alacsonyabb helyeken, a' hova a' víz hamarabb kicsapott; hanem dél felé 's nevezetesen 2 óra tájban mutatatta magát rettenetes ábrázattal a' veszedelem, midőn a' városnak majd minden részeit 5—7 lábnyom magosságra borította-el a' víz.

Délután apránként szállni kezdvén a' víz estvéli 11 óraker kezdett az ucsákon a' trottoir (a' gyalogok' lépcsője) ki latszani. A' Börsénél 13 millió Rubelt érő czukrot lepelt-meg a' víz, 's legalább felit elolvasztotta. Ha egy czukorral, sóval, lisztel terhelt hajó ezen környüállások között Pétersburghoz érkezhett volna, jó summa pénzt vihetett volna el innét. Sok pinczekben a' nagy bordókból a' bor kifolyván, az árvíz után a' vizet és bort együtt hordták-ki a' pinczéből.

B é c s.

Itt egész December' 17-dikéig nagyon gyenge, úgy szollván tavaszi idő járván, akkor estvéli 8 óraker és egy fertálykor a' tél olly méltóságosan köszöntött-bé, a' melly nem gyakran szokott történni. Rettenetesen dörgött villámlott mint nyári napokon szokott; ekkor a' hó esni kezdett, 's csak nem bokaig érő hó esett. Tíz minutum alatt őtt jó forma dördülések után, mellyek között az egygyik a' Bécs mellett egy óranyi távolságra lévő Heiligenstadtti templomnak tornyára leütött, 's azt meggyújtotta; a' toronyban lévő háromharangok leestek és széllyel pattantak, 's a' tűz a' templom' fedelébe is bekapván, ott is elégette, a' mi eléghető volt.

A' tél azonközben csak azon éjjel tartott; azolta ismét sáros tavaszi időnk van. Meleg de szüntelen változó; kedvetlen; egy szóval olyan, a' milyen a' köszvényes embereket leginkább szolta kínozni.

Az a' szerencsétlen nyomorék ember, kiről a' mult Péntek' újságunkban írtuk hogy Komáromból mozdulás nélkül való

állapotban Bécsbe hoztatván, azolta itt a' Jo'sef Kéz-Orvosi Akadémiájának isptályában, mint ha alunna, minden önkényes mozdulás nélkül fekszik, 's mint a' pántha csak holmi leveles etelelelkel tápláltatik, még ma is ezen állapotban van, annyi különbséggel, hogy már a' szemeit ismét kikezdette nyitni és behunyni önn' maga akarata szerint, a' melly csak a' mult péntektől, Dec. 17-dik napjától fogva történik, midőn a' koponyáját tüzes vassal illették: ámbár köz-vetetlen ez se' okozott az állapotján valamely nevezetes változást, csak azt láttatik mutatni, hogy szemének önn' kényi mozgatása ezen tuz-próbanak következése légyen, 's talám több és hathatósabb következését is lehet remélni, noha más felől az is igaz, hogy a' próbatételkor az ábrázatján legkissebb rángatodzás vagy változás sem vétetett észre.

Midőn az ágyán fekszik a' beteg, egy Viaszk képhez látszik hasonlítani; a' szája keményen be van zárodva vagy kocsolodva, úgy hogy a' tápláló nedvességeket is csak egy ki-veszett fognak a' helyén tötögetik-be. A' nyelés vagy nyeldek-lés egészen csak akarat nélkül látszik történni 's csak akkor, midőn a' fohellyén be folyt nedvesség egészen hátra folyt, 's a' nyeldek-lő Organumnak egy részét elérte, a' melly az önn' akaratnak nem látszik alája vettette lenni. A' lehellese csak alig észre vehető; a' meje' boltozatjának emelkedését alig lehet látni. A' nyakán lévő érnek verése olly nagy, hogy semmi mér-sékletben nincs a' kezén lévő kissebb és rendszeren folyó érveréssel.

Több mint $1\frac{1}{2}$ esztendeje, hogy ezen embernek betegsége holmi nyavalyatörési, szélütési 's ezekhez hasonlító egyéb in-fajdalmon kezdődvén cserélgetve elé-

fordult; de eleintén csakugyan voltak a' betegnek kevés-keves nyugvó szempillantatai is: hanem az ő mostani valóságos betegsége tizen öt hónapoktól fogva tart, 's a' külső érzékenységei olly módon megszüntek, hogy semmi ingerlő eszközök által fel nem ébresztethetnek. Az ember nem hall nem lát semmit; a' meg próbáltatott leghevesebb külső ingerléseknek sincs nálla semmi fogatalja. Azok az ingerlő szerek, mellyek véle már részint belőlről részint kívülről a' bőrön megpróbáltattak, milyenek voltak egyebek közt az erős szitalók, a' rágó vagy esipő fer-dők, milyen a' lüg; hagytak ugyan magok után valami úgy nevezett helybéli jegyet, hanem közönségesen a' beteg' gyógyulására nézve, nem tettek semmit.

Megkülömböztető tulajdonságai ezen nyavalyának főbb képpen ezek: Hogy a' magáról való nemtudás, minden érzékenységnek 's az önn' akaratni muskulusok' mozgásának telyes megszünése mellett az akarattól nem függő musculusok (inhusok) mozgása, a' vérnek járása vagy kerülése, 's lélekzés csak nem tökéletes rendelkezés véghöz: a' beteg pedig azon fekvésben mozdulatlan marad, melyben a' beteg-ségnek elérkezésekor találtatott, vagy pedig a' melly felvésbe az után helyhez tették.

A' Bécsi Glaszin, a' mai napon, Kedden, Dec. 21-dik napján dél előtti 9 órakor ismét tíz millió forintokat égettett-el papiros pénzben az Austriai privil. Nemzeti Bankó az általa beváltatott summából, az arra rendeltetve lévő elégető házban az e' végre kineveztetett Biztosolmak jelenlétekben.